

Lebesby kommune
Kontrollutvalget

Kontrollutvalgan KO
Saksbehandler: Lene Harila
Ref 22/631

SAK 17/22   BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJON ELLER EIERSKAPSKONTROLL

Bakgrunn

Kommuneloven pålegger kontrollutvalget å utarbeide «Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll». Dette skal sikre at egenkontrollen gjennomføres regelmessig og i et omfang som er i samsvar med kommunens størrelse og risiko. Planen skal dekke både den virksomhet som skjer i kommunen selv og den virksomhet som drives av selskaper som kommunen har eierinteresser i.

Det er kontrollutvalget selv som har ansvaret for at det blir utført forvaltningsrevisjoner i kommunens drift og i selskaper som kommunen har eierinteresser i. Dette framgår av kommunelovens § 23-2 c), og d):

«Kontrollutvalget skal påse at...

c) det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i .

d) Det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv(eierskapskontroll)

Kontrollutvalget vedtok «Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2019-K2023» 3. november 2020. Planen ble videresendt kommunestyret som vedtok planen i tråd med kontrollutvalgets innstilling. Følgende forvaltningsrevisjoner er prioritert i planperioden:

«1. Kommunestyret vedtar Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020 – 2023, og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer i planen:

Forvaltningsrevisjoner:

- 1. Kommunehelsetjeneste*
- 2. Finnmark Miljøtjeneste AS*
- 3. Nordkappregionen havn IKS*
- 4. Grunnskole*
- 5. Offentlig anskaffelser*

Eierskapskontroll:

- 1. Finnmark Miljøtjeneste AS*
- 2. Nordkappregionen havn IKS*

Lebesby kommune
Kontrollutvalget

Kontrollutvalgan KO
Saksbehandler: Lene Harila
Ref 22/631

3. Nordkyn Vekst AS

2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen i perioden.»

Kontrollutvalget har gjennomført punkt 1 Kommunehelsetjenesten. Denne ble behandlet i kontrollutvalget 3. mai 2022 og fikk navnet «Kvalitet og arbeidsmiljø i hjemmetjenesten». Det er i inneværende perioden ikke gjennomført eierskapskontroll.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen

Risiko- og vesentlighetsvurderingen fra KomRev NORD har dannet grunnlaget for utarbeidelsen av «Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2023».

Neste punkt er forvaltningsrevisjon av Finnmark miljøtjeneste og dette kommenteres som følgende i risiko- og vesentlighetsvurderingen:

«I selskapet Finnmark Miljøtjeneste har Lebesby kommune en eierandel på 9,8 %. Selskapet er et aksjeselskap stiftet 10.04.1996 og driver med avfallsbehandling – gjenvinning og renovasjon. Selskapets største aksjonær er Porsanger kommune.»

KomRev Nord IKS gjennomførte den gang en spørreundersøkelse og i denne var det 80% av respondentene som utpekte Finnmark Miljøtjeneste som et selskap det bør gjennomføres eierskapskontroll på. Samtidig var det også 30% av respondentene som i samme undersøkelse som også har svart at renovasjon, vann og avløp er et tjenesteområde som bør underlegges forvaltningsrevisjon.

På denne bakgrunn har revisjonen anbefalt en eierskapskontroll eller en forvaltningsrevisjon av Finnmark Miljøtjeneste AS.

Eierskapskontroll

Eierskapskontroll er hjemlet i kommunelovens § 23-4. En eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Eierskapskontroll er altså å føre kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper som kommunen eier eller er medeier i. Ivaretas kommunens eierinteresser slik kommunestyret har forutsatt?

Lebesby kommune
Kontrollutvalget

Kontrollutvalgan KO
Saksbehandler: Lene Harila
Ref 22/631

Selskaper som er omfattet av eierskapskontroll, er interkommunalt samarbeid, interkommunale selskaper og aksjeselskaper. En eierskapskontroll påvirkes således ikke av hvem som eier selskapet eller eierskapets omfang.

En eierskapskontroll og dets innhold og omfang kan påvirkes på grunn av manglende innsynsrett. Etter kommuneloven § 23-6 har revisor full innsynsrett i selskaper der kommunen eller flere kommuner i sammen, eier alle aksjene, samt i heleide datterselskaper av slike aksjeselskaper.

Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i, jf. kommuneloven §§ 23-2 c og 23-3. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regelletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrevedtak.

Forvaltningsrevisjonens formål er således å se etter at forvaltningen drives i samsvar med de folkevalgtes vedtak og forutsetninger.

Forvaltningsrevisjonen skal da gjøre vurderinger som:

- ressursene brukes til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger
- ressursbruken og virkemidler er effektive vurdert mot målene som er satt på området
- regelverket etterleves
- forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige
- beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav
- resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd

Sekretariatets vurdering

Sekretariatet vil anbefale at neste oppdrag til revisjonen er eierskapskontroll av Finnmark Miljøtjeneste AS.

Å gjennomføre en forvaltningsrevisjon vil trolig ikke gi et klart bilde av hvordan det fungerer mellom kommunen og selskapet, men vise hvordan selskapet er innrettet med tanke på

Lebesby kommune
Kontrollutvalget

Kontrollutvalgan KO
Saksbehandler: Lene Harila
Ref 22/631

vedtak og forventninger kommunen har. Hvis en gjennomfører en forvaltningsrevisjon vil det være å anbefale å gjøre dette med de andre eierne.

Det har i 2016 vært gjennomført en forvaltningsrevisjon i Måsøy kommune av som har sett på beregning av selvkost på vann-, avløp og renovasjonsområdet. Herunder er Finnmark Miljøtjeneste nevnt innenfor renovasjonsområdet. Denne rapporten er mulig å finne på: https://www.nkrf.no/filarkiv/File/Alle_rapporter_i_pdf/Vest-Finnmark_kommunerevisjon_IKS/Maasoy_2016_Beregning_av_selvkost_paa_VAR_omraade_t.pdf

Å gjennomføre en eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Eierskapskontroller er begrenset til kontroll av utøvelse av eierinteressene og virksomheten som sådan skal ikke vurderes. Selve eierskapskontrollen er meget forenklet i forhold til en forvaltningsrevisjon og svarer ikke ut spørsmål om virksomheten som sådan. Den gir derimot et bilde på hvilke hensyn som blir tatt i styringsleddet som binder kommunen og selskapet sammen.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget bestiller eierskapskontroll fra KomRev NORD i henhold til «Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020 – 2023» på:

Finnmark Miljøtjeneste AS

Kontrollutvalget ber om at følgende problemstillinger blir lagt til grunn:

1. Har kommunen rutiner for oppfølging og evaluering av eierinteresser i Finnmark Miljøtjeneste AS
2. Bli vedtak, retningslinjer og normer for god eierstyring fulgt opp?
3. Hvordan blir eierskapsmelding fulgt opp?

Kontrollutvalget ber KomRev NORD utarbeide problemstillinger og prosjektplan og angi timeramme og tidsramme for eierskapskontroll.